

DECIZIE

25 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Alexandr Suhomlinov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Argus-Teh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Alexandr Suhomlinov și s-a menținut hotărârea din data de
21 iulie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 11 august 2014, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei în mărime
de 28 162,94 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a indicat că, în fapt,
la data de 05 mai 2014, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a vândut lui Alexandr Suhomlinov
bunuri, în valoare totală de 28 162,94 lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria
DV nr.0334345, care a fost semnată de către ambele părți.

Reclamanta, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL, a menționat că, pînă la data depunerii
cererii de chemare în judecată, Alexandr Suhomlinov nu și-a onorat obligațiile de
plată, ce rezultă din factura menționată supra. Mai mult, reclamanta a invocat că, a
expediat către Alexandr Suhomlinov notificarea nr.13 din 28 mai 2014 și notificarea
nr.16 din 11 iunie 2014, prin care a solicitat rambursarea datoriei, în sumă de
28 162,94 lei, dar pârâtul nu a răspuns la aceste cereri prealabile și nici nu și-a executat
obligația de plată.

La fel, reclamanta a indicat că, la data de 3 iulie 2014, s-a adresat în instanța de
judecată pentru soluționarea cauzei în procedură simplificată, prin emiterea
ordonanței judecătorești. Astfel, la data de 18 iulie 2014, a fost emisă ordonanța
judecătorească, prin care s-a dispus încasarea de la Suhomlinov Alexandru a sumei
de 28 162,94 lei, cu titlu de datorie și a taxei de stat, în sumă de 422,45 lei.

La data de 29 iulie 2014, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, a emis încheierea de anulare a ordonanței judecătorești, deoarece au fost admise obiecțiile pîrîtului Alexandr Suhomlinov, precum că, nu recunoaște că a semnat factura fiscală cu seria DV nr.0334345 din data de 05 mai 2014.

Reclamanta, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL, a indicat că, bunurile menționate în factura fiscală cu seria DV nr.0334345 din 05 mai 2014, au fost primite de către Alexandr Suhomlinov, fapt pentru care acesta a semnat factura sus indicată, în prezența a 3 angajați ai Î.C.S. „Argus-Teh” SRL, și anume, a contabilului - șef, Luca Ana, a contabilului, Bîrnat Liliana și a intendentului, Albu Serghei.

În drept, reclamanta, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL și-a întemeiat pretențiile în baza art. 575, 602, 617 Cod civil.

Prin hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Argus-Teh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și s-a încasat din contul lui Alexandr Suhomlinov în beneficiul Î.C.S. „Argus-Teh” SRL suma de 28 162,94 lei, cu titlu de datorie și suma de 422,45 cu titlu de cheltuieli de judecată, în total, suma de 28 585,39 lei.

Iar, prin decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandr Suhomlinov și s-a menținut hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Argus-Teh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din data de 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces, la data de 02 februarie 2018, conform scrisorii nr. 1437 (f.d.211 vol. I), dar a fost recepționată de către recurentul Alexandr Suhomlinov, la 14 februarie 2018 (f.d.20 vol. II).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Alexandr Suhomlinov, la 13 aprilie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurentul, Alexandr Suhomlinov a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Alexandr Suhomlinov a invocat că, în perioada 02 iulie 2012 – 03 februarie 2014, a activat la ÎCS „Argus-Teh” SRL, iar în timpul executării obligațiilor de serviciu, în timpul orelor de lucru, a suferit un accident grav de muncă și a fost în imposibilitate de a mai activa, respectiv s-a aflat în concediu medical pe parcursul a 9 luni.

Recurentul, Alexandr Suhomlinov, a menționat că, după ce a revenit la serviciu, au existat careva neînțelegeri cu angajatorul, fapt care l-a determinat să depună cerere de concediere. După concediere, ÎCS „Argus-Teh” SRL nu i-a achitat plățile ce urmau

a fi achitate, în caz de concediere și s-a adresat la Inspectoratul de Stat al Muncii. Ulterior, ÎCS „Argus-Teh” SRL l-a invitat pe Alexandr Suhomlinov, la sediul întreprinderii și i-a achitat plățile, ce urmau a fi achitate în caz de concediere, aproximativ 8 000 lei.

La fel, recurentul, Alexandr Suhomlinov, a invocat că, în momentul efectuării plăților, în prezența mai multor factori de decizie ai ÎCS „Argus-Teh” SRL, i s-a prezentat spre semnare mai multe documente, printre care și factura fiscală DV nr. 0334345 din 05 mai 2014, potrivit căreia, Alexandr Suhomlinov a procurat de la ÎCS „Argus-Teh” SRL, bunuri materiale, în valoare 28 162,94 lei, dar de facto, el nu a primit bunurile materiale, specificate în această factură fiscală.

Recurentul, Alexandr Suhomlinov, a indicat că, angajații ÎCS „Argus-Teh” SRL l-au încredințat că, semnând factura fiscală menționată, nu va avea careva obligații, dar peste un timp, a primit somații, prin care ÎCS „Argus-Teh” SRL a solicitat încasarea sumei de 28162,94 lei, pentru bunurile specificate în factura DV nr.0334345 din 05 mai 2014.

Recurentul a invocat că, în prima instanță, a întâmpinat dificultăți la expunerea asupra fondului cauzei, deoarece este vorbitor al limbii ruse, dar în ședința de judecată, a solicitat să fie audiați martori care cunosc că, Alexandr Suhomlinov nu a primit bunurile, pe care ÎCS „Argus-Teh” SRL a invocat că i-au fost predate recurentului.

Recurentul, Alexandr Suhomlinov, a menționat că, prima instanță a examinat litigiul dedus judecății, doar în baza probelor prezentate de ÎCS „Argus-Teh” SRL, și anume factura fiscală DV 0334345 din 05 mai 2014, dar nu a fost prezentat contractul de vânzare-cumpărare dintre ÎCS „Argus-Teh” SRL și Alexandr Suhomlinov, care ar fi servit ca temei, pentru perfectarea și eliberarea bunurilor materiale specificate în această factură fiscală.

De asemenea, recurentul a menționat că, instanța de fond nu a verificat dacă, întreprinderea ÎCS „Argus-Teh” SRL este autorizată de a vinde persoanelor fizice, utilajul menționat în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014. Or, conform autorizației pe care o deține, ÎCS „Argus-Teh” SRL este autorizată să desfășoare montarea și (sau) reglarea, asistența tehnică a sistemelor automate de semnalizare și de stingere a incendiilor, precum și de protecție a clădirilor împotriva fumului și de înștiințare în caz de incendiu, dar și comerțul cu ridicata al îmbrăcăminte și încălțăminte, alte tipuri de comerț cu ridicata, comerțul cu amănuntul al îmbrăcăminte, alte tipuri de comerț cu amănuntul în magazine specializate.

Recurentul a invocat că, instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural și a interpretat eronat legea, circumstanțe ce au condiționat menținerea neîntemeiată a hotărârii primei instanțe, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 al CEDO, dar și dreptul la proprietate, garantat de Constituție și art. 1 al Protocolului 1 adițional CEDO.

La fel, recurentul, Alexandr Suhomlinov, a menționat că, conform art. 93 pct. 16 și 17 Cod fiscal, factură fiscală este formularul tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrarea de mărfuri, servicii, iar cumpărător (beneficiar) este persoana fizică sau juridică, căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

Respectiv, recurentul a indicat că, instanțele ierarhic inferioare, eronat au interpretat factura fiscală, ca contract de vânzare-cumpărare, or factura fiscală este formularul, prin care marfa se transmite beneficiarului și nu prezintă un contract de vânzare-cumpărare.

De asemenea, recurentul, Alexandr Suhomlinov, a invocat că, deși instanța de fond și instanța de apel au constatat că, probele prezentate de reclamantă nu demonstrează primirea de către Alexandr Suhomlinov a bunurilor materiale specificate în factura fiscală DV 0334345 din 05 mai 2014 și nu sunt suficiente pentru a admite acțiunea ÎCS „Argus-Teh” SRL, a admis această acțiune, deoarece Alexandr Suhomlinov nu a prezentat probe contrare, care să combată argumentele reclamantei.

Recurentul, Alexandr Suhomlinov, a menționat că, conform dispoziției nr. 1 din 02 ianuarie 2017, privind constituirea completelor de judecată, în cadrul colegiilor Curții de Apel Chișinău, pentru anul 2017, completul nr. 6 a fost constituit din judecătoria Guzun Maria, Simciuc Natalia, Cotruță Iurie. Totodată, apelul declarat de către Alexandr Suhomlinov împotriva hotărârii din 21 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost judecat de către judecătoria Natalia Simciuc, Iurie Cotruță și Ion Țurcan.

Astfel, recurentul a invocat că, au fost încălcate normele de drept procedural prevăzute la art. 432 alin.(3) lit. a) Cod de procedură civilă, conform căruia se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată de un judecător, în litigiul dedus judecătii, Ion Țurcan care nu avea dreptul să participe la judecarea cauzei.

Recurentul, Alexandr Suhomlinov, a indicat că, instanțele de judecată trebuie să-i ofere posibilitatea să prezinte probe, care să demonstreze că nu a primit bunurile materiale, specificate în factura fiscală DV 0334345 din 05 mai 2014, inclusiv prin audierea martorilor.

La data de 28 iunie 2018, recurentul, Alexandr Suhomlinov a depus cerere de recurs suplimentară, prin care, adițional celor invocate în cererea de recurs inițială, a menționat că, în urma contrapunerii datelor din Actul lucrărilor îndeplinite de către ÎCS „Argus-Teh” la BC „Victoriabank”, cu datele din factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014, a constatat că, 11 echipamente și materiale specificate în Actul lucrărilor îndeplinite, menționat supra, se regăsesc în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014. Totodată, pe Actul menționat, este efectuată inscripția: „Lucrările au fost executate în termenii stabiliți. Materialele enumerate vor fi luate în calcul la montare în alte obiecte ale băncii”.

Astfel, recurentul a invocat că, prin Actul lucrărilor îndeplinite de către ÎCS „Argus-Teh” la BC „Victoriabank”, se atestă faptul, că bunurile materiale, menționate în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014, nu au fost primite de către Alexandr Suhomlinov, în scop personal, ci pentru efectuarea lucrărilor de către ÎCS „Argus-Teh” SRL la montarea sistemului pază- antiincendiu, la mai multe filiale ale BC „Victoriabank” SA.

La 08 mai 2018, în adresa intimă, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL, a fost expediată copia recursului declarat de către Alexandr Suhomlinov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, iar la 02 iulie 2018, intimata, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL, a depus referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de către recurentul Alexandr Suhomlinov.

Prin încheierea din 18 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Alexandr Suhomlinov împotriva deciziei din data de 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Alexandr Suhomlinov, urmează a fi admis, se casează decizia din data de 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Argus-Teh” SRL împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, în motivarea acțiunii, reclamanta, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a indicat că, la data de 05 mai 2014, Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a vândut lui Alexandr Suhomlinov bunuri, în valoare totală de 28 162,94 lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria DV nr.0334345 din 05 mai 2014, care a fost semnată de către ambele părți, iar, pînă la data depunerii cererii de chemare în judecată, Alexandr Suhomlinov nu și-a onorat obligațiile de plată, ce rezultă din factura menționată supra.

Prin hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Argus-Teh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și s-a încasat din contul lui Alexandr Suhomlinov în beneficiul Î.C.S. „Argus-Teh” SRL suma de 28 162,94 lei, cu titlu de datorie și suma de 422,45 cu titlu de cheltuieli de judecată, în total, suma de 28 585,39 lei.

Iar, prin decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandr Suhomlinov și s-a menținut hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Argus-Teh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Iar, conform art. 753 Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vanzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Instanța de recurs, relevă că, deși, instanțele ierarhic inferioare, își consolidează soluțiile prin aplicarea art. 753 Cod civil, acestea au omis să stabilească dacă între Alexandr Suhomlinov și Î.C.S. „Argus-Teh” SRL a fost încheiat contract de vânzare - cumpărare a bunurilor, specificate în factura fiscală seria DV nr.0334345 din 05 mai 2014.

Or, Colegiul menționează că, factura fiscală este un formular tipizat de document primar, cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, care se utilizează în cazurile livrării mărfurilor, dar nu înlocuiește contractul de vânzare-cumpărare. Respectiv, în factura fiscală seria DV nr.0334345 din 05 mai 2014 lipsește mențiunea privind temeiul eliberării acestui document de strictă evidență contabilă.

Subsecvent, instanța de recurs indică că, contractul de vânzare-cumpărare este un contract sinalagmatic, prin care o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit, astfel se creează obligații reciproce și interdependente, părțile având și drepturi și obligații. Astfel, obligația de preluare a bunului de către cumpărător este corelată cu obligația vânzătorului de a preda bunul. Vânzătorul nu poate fi obligat a preda lucrul, decât dacă cumpărătorul este ținut în aceeași măsură de a-l lua în primire, asigurându-se, astfel, una din finalitățile contractului, aceea de a pune lucrul în stăpânire, de fapt și de drept, a cumpărătorului.

Colegiul reține că, în litigiul dedus judecății, instanța de apel a concluzionat că, acceptarea transmiterii bunurilor, în sumă totală de 28162,94 lei și respectiv recepționarea acestora, de către Alexandr Suhomlinov se demonstrează prin semnarea de către acesta, a facturii cu seria DV nr. 0334345, eliberată la data de 05 mai 2014, care a acționat în calitate de cumpărător, conform art. 108 alin. (2) Cod fiscal.

În fapt, art. 108 alin. (2) Cod fiscal, în vigoare la data întocmirii facturii fiscale cu seria DV nr. 0334345, adică la data de 05 mai 2014, prevede că, pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sunt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, Colegiul relevă că, instanța de apel eronat a interpretat că, art. 108 alin. (2) Cod fiscal, reglementează că, recepționarea bunurilor se probează prin semnarea facturii, or, această normă legală prevede termenele obligații fiscale, identificând data livrării dar, nu faptul predării bunurilor către cumpărător. Ori, art. 108 alin. (2) Cod fiscal, condiționează data livrării mărfurilor de momentul primirii mărfurilor de către cumpărător, iar, momentul executării obligației de predare a bunului este reglementat de art. 760 Cod civil.

Colegiul menționează, cu referire la argumentele lui Alexandr Suhomlinov, precum că, bunurile care figurează în factura fiscală, reprezintă utilajul de care a avut nevoie în calitate de salariat al ÎCS „Argus-Teh” SRL, dar nu sunt bunurile sale personale, că instanța de apel a menționat că, Alexandr Suhomlinov a fost angajat în calitate de montor superior, în cadrul ÎCS „Argus-Teh” SRL, iar, la data de 03 februarie 2014, a solicitat acceptarea demisiei sale din funcție, conform art. 85 alin.(1) Codul muncii, cu ultima zi de lucru, la data de 03 februarie 2014.

Colegiul indică că, instanța de apel a constatat că, raporturile de muncă dintre ÎCS „Argus-Teh” SRL și Alexandr Suhomlinov, au existat pentru perioada

determinată, cuprinsă între 01 iulie 2012 și 03 februarie 2014, iar factura fiscală cu seria DV nr. 0334345, în temeiul căruia s-a solicitat încasarea datoriei, a fost eliberată la data de 05 mai 2014, dată la care între ÎCS „Argus-Teh” SRL și Alexandr Suhomlinov nu existau raporturi de muncă.

Colegiul relevă că, instanța de apel a examinat superficial cauza și nu a supus controlului temeiniciei, argumentele lui Alexandr Suhomlinov, precum că, bunurile care figurează în factura fiscală cu seria DV nr. 0334345 din 05 mai 2014, reprezintă utilajul, de care acesta a avut nevoie în calitate de salariat al ÎCS „Argus-Teh” SRL, în condițiile în care, reprezentantul reclamantului ÎCS „Argus-Teh” SRL, în cadrul ședinței din 06 iunie 2017, în prima instanță a indicat că, litigiul dintre Alexandr Suhomlinov și ÎCS „Argus-Teh” SRL are la bază relații de muncă (f.d.172 vol. I).

Astfel, instanța de recurs conchide că, instanțele ierarhic inferioare urmau să stabilească normele de drept aplicabile litigiului dedus judecății, iar în cazul prezenței raporturilor de muncă, urmau a fi aplicate prevederile legale cu privire la răspunderea materială a salariatului.

Instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În afară de acesta, în cererea de apel, Alexandr Suhomlinov a menționat că, mai multe echipamente și materiale specificate în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014 au fost returnate angajatorului ÎCS „Argus-Teh”, fapt specificat de șeful securității în mai multe acte, însă instanța de apel nu a examinat acest argument al apelantului.

Mai mult, Colegiul reține că, în cererea de recurs, recurentul, Alexandr Suhomlinov, a indicat că, în urma contrapunerii datelor din Actul lucrărilor îndeplinite de către ÎCS „Argus-Teh” la BC „Victoriabank”, cu datele din factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014, a constatat că, 11 echipamente și materiale specificate în Actul lucrărilor îndeplinite, menționat supra, se regăsesc în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014. Astfel, recurentul a invocat că, prin Actul lucrărilor îndeplinite de către ÎCS „Argus-Teh” la BC „Victoriabank”, se atestă faptul, că bunurile materiale, menționate în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014, nu au fost primite de către Alexandr Suhomlinov, în scop personal, ci pentru efectuarea lucrărilor de către ÎCS „Argus-Teh” SRL la montarea sistemului pază- antiincendiu, la mai multe filiale ale BC „Victoriabank” SA.

Astfel, instanța de apel urma să verifice argumentele lui Alexandr Suhomlinov precum că, bunurile materiale, menționate în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014, nu au fost primite de către Alexandr Suhomlinov, în scop personal, ci pentru efectuarea lucrărilor de către ÎCS „Argus-Teh” SRL la montarea sistemului pază-antiincendiu, la mai multe filiale ale BC „Victoriabank” SA.

Or, instanța de apel urma să verifice care era modalitatea de transmitere a bunurilor, de către ÎCS „Argus-Teh” SRL lui Alexandr Suhomlinov, pe parcursul existenței dintre aceștia a raporturilor de muncă și dacă bunurile folosite la montarea sistemului pază-antiincendiu, la mai multe filiale ale BC „Victoriabank” SA, au fost incluse în factura fiscală DV0334345 din 05 mai 2014.

În contextul dat, instanța de recurs reține că, cele descrise supra, indică la o examinare superficială a cauzei de către instanța de apel, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță, prin prisma prevederilor legale și fără a intra în esența litigiului dedus judecării, precum și a pretențiilor formulate de Î.C.S. „Argus-Teh” SRL.

Colegiul menționează că art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemoțivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61), iar pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evedențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din data de 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlandei).

Astfel, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel nu conține o apreciere convingătoare a tuturor motivelor indicate în cererea de apel, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns. Respectiv, instanța de recurs este în imposibilitatea de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea hotărâri.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv

problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu să se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Alexandr Suhomlinov, se casează decizia din data de 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Argus-Teh” SRL împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecării.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Alexandr Suhomlinov.

Se casează decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Argus-Teh” SRL împotriva lui Alexandr Suhomlinov cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Nina Vascan